

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 27Csp/328/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616209880
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr.Ing. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1616209880.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcu: SMS CREDITS s.r.o., IČO: 44 769 911, so sídlom Dlhá 95C, 010 09 Žilina, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Róbert Hronček, s.r.o., so sídlom Kálov 1, 0101 01 Žilina, proti žalovanej: U., o zaplatenie sumy 187,62 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 21,40 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 06.12.2013 do zaplatenia všetko do troch od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 05.12.2016 sa žaloba domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 187,62 Eur spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 187,62 Eur od 06.12.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe žiadosti žalovanej došlo medzi žalobcom s predchádzajúcim obchodným menom River Euro, s.r.o. a žalovanou dňa 07.10.2013 k uzavretiu zmluvy o pôžičke č. XXXXXX/XX.XX.XXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažnú pôžičku v sume 100,- Eur so splatnosťou do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Za poskytnutie pôžičky bola dojednaná odplata vo výške 16,80 Eur, ktorá bola splatná spolu s istinou. K uzavretiu zmluvy o pôžičke došlo prostredníctvom krátkych textových správ SMS zaslaných z telefónneho čísla, ktoré žalovaná zadala na tento účel žalobcovi so súčasným uvedením osobitného klientskeho čísla, ktoré jednoznačne identifikuje osobu, ktorá právny úkon urobila. Zmluva o pôžičke tak bola uzatvorená písomne prostriedkami diaľkovej komunikácie. Žalovaná svoj dlh voči žalobcovi aj napriek viacerým upozoreniam a výzvam (prostredníctvom SMS a upomienkami) dobrovoľne nespĺnila a so zaplatením sa dostala do omeškania. Žalobcovi tak v zmysle bodu 7 zmluvných podmienok vznikol nárok na zmluvnú pokutu vo výške 27,52 Eur. Zároveň v zmysle bodu 8 zmluvných podmienok, veriteľ má oprávnenie si dlžnú sumu navýšiť o províziu za vymáhanie dlhu, a to do výšky 30 % z celkovej sumy pohľadávky. Pohľadávka veriteľa tak pozostáva zo sumy 100,-Eur ako sumy poskytnutej pôžičky, zo sumy 16,80 Eur ako odplaty za poskytnutie pôžičky, zo sumy 27,52 Eur ako zmluvnej pokuty a zo sumy 43,30 Eur ako provízie za vymáhanie pohľadávky, t.j. spolu 187,62 Eur.

2. Žalovaná sa k žalobe napriek výzve nevyjadrila.

3. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 27C/328/2016-36 zo dňa 10.10.2017, ktorým súd žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd tým, že pôžičku mala žalovaná vrátiť do 15 dní odo dňa 07.10.2013, t.j. dňa 22.10.2013, dňom 23.10.2013 začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula

dňa 23.10.2016. Žalobca doručil žalobu na súd dňa 05.12.2016, t.j. po uplynutí trojročnej premičacej doby. Preto súd s prihladením na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihladol na premičanie ex offa a žalobu zamietol.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie a žalovanej uloží povinnosť zaplatiť mu sumu 187,62 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 187,62 Eur od 06.12.2013 do zaplatenia. Zdôraznil, že v posudzovanej veci došlo na základe žiadosti žalovanej v súlade s dojednanými zmluvnými podmienkami, konkrétne bodom 6, k predĺženiu lehoty splatnosti pôžičky do 05.12.2013 tak, že najskôr došlo dňa 22.10.2013 k jej predĺženiu do 05.11.2013 (pričom žalovaná zaplatila čiastku 16,80 Eur), potom dňa 20.11.2013 k predĺženiu do 20.11.2013 (kedy žalovaná zaplatila čiastku 45,- Eur, z ktorej 16,80 Eur tvorila odplata za predĺženie lehoty a zvyšok zmluvná pokuta za nedodržanie lehoty splatnosti) a nakoniec dňa 20.11.2013 došlo k poslednému jej predĺženiu do 05.12.2013 (a žalovaná zaplatila čiastku 16,80 Eur). Ako dôkazy preukazujúce tieto tvrdenia označil výpisy z účtu zo dňa 22.10.2013 a zo dňa 20.11.2013, ktoré však spolu s podaným odvolaním nedoložil. Nesúhlasil s postupom súdu prvej inštancie, keď pri posudzovaní premičania uplatneného nároku vychádzal z pôvodne v zmluve o pôžičke dojednaného bodu 6 zmluvných podmienok, s ktorým sa žalovaná riadne oboznámila, zaujal názor, že v čase, kedy bolo právo vykonané po prvý raz, nedošlo k uplynutiu premičacej doby. Okrem uvedeného nesúhlasil tiež s aplikáciou ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a skúmaním premičania ex offa v posudzovanej veci bez žalovanou vznesenej námietky premičania, nakoľko predmetné ustanovenie považoval za rozporné s Ústavou SR. V tejto súvislosti poukázal na rovnaký právny názor vyslovený Okresným súdom Košice II v návrhu na začatie konania o nesúlade predpisu nižšej právnej sily s Ústavou SR zo dňa 08.09.2015, v ktorom uviedol, že § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je v rozpore s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, pričom svoj názor odôvodnil tým, že aplikácia tohto ustanovenia jednostranne zvyhodňuje dlžníka spotrebiteľa, keďže súd má povinnosť prihladiť k premičaniu nároku či k inej zákonnej prekážke alebo dôvodom, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi. Takúto ochranu jednej zo strán civilného sporového konania (aplikáciu námietky premičania bez vznesenia námietky premičania stranou sporu) považoval Okresný súd Košice II vo vzťahu k druhej strane sporu za v rozpore s princípom nestrannosti, a teda aj s princípom právneho štátu. V závere odvolania poukázal na skutočnosť, že Ústavný súd SR podľa ust. § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon č. 38/1993 Zb.“) predbežne návrh prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu a dospel k záveru, že na základe tohto návrhu môže danú vec prerokovať a rozhodnúť o nej v ďalšom konaní.

5. Krajský súd uznesením č.k. 4Co/53/2018-70 zo dňa 29.11.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že ustanovenie § 5b bolo do zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zavedené novelou, zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a platnosť a účinnosť nadobudlo dňa 01.05.2014. Zavedením tohto ustanovenia vznikla súdom ako orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti (ex offa) prihladiť na premičanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovolá, t.j. neuplatní námietku premičania. Tomuto ustanoveniu sa v súdnej praxi prisudzoval procesný charakter, a z toho dôvodu bolo aplikované súdmi aj v konaniach, ktoré sa začali ešte pred jeho účinnosťou. Následne dňa 08.09.2015, podal však Okresný súd Košice II na Ústavný súd SR návrh na rozhodnutie o súlade tohto ustanovenia (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) s čl. 1 ods. 1 a čl. 49 ods. 1 Ústavy SR, ktorý Ústavný súd SR prijal na ďalšie konanie uznesením č.k. PL. ÚS11/2016-7 zo dňa 09.11.2016. Finálne o tomto návrhu rozhodol nálezom č.k. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 07.02.2018 tak, že vyslovil nesúlad ust., § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. V bode 51 tohto nálezu Ústavný súd SR uzavrel, že predmetné ustanovenie prekračuje prah komponentu právnej istoty ako súčasť princípu právneho štátu, ako aj práva na súdnu ochranu, a tým porušuje princíp legality ako komponent procesnej férovosti, a tiež legislatívnu „férovosť“ chránenú čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Uvedeným nálezom je odvolací súd (ako aj ostatné súdy) v zmysle ust. § 193 veta prvá C.s.p. viazaný. Predmetný nález bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR dňa 27.09.2018, čím sa stal podľa ust. § 41 ods. 2 zákona č.

38/1993 Zb. všeobecne záväzný, a zároveň tým ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa stratilo v zmysle ust. § 41a ods. 1 zákona č. 38/ 1993 Zb. účinnosť. Pokiaľ ide o právoplatné rozhodnutia vydané v civilnom procese na základe ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tieto zostávajú podľa ust. § 41b ods. 2 zákona č. 38/ 1993 Zb. nedotknuté a prípadné povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno núteno vymáhať. Aj keď Ústava SR a zákon č. 38/1993 Zb. neobsahujú ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, odvolací súd vychádzajúc z právneho názoru vysloveného v náleze Ústavného súdu č.k. 1. ÚS 316/2006-37 zo dňa 20.12.2006 konštatuje, že je potrebné dospieť k jednoznačnému záveru o tom, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetky subjekty konania od počiatku (ex tunc). Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu (viď § 41b ods. 2 zákona č. 38/ 1993 Zb.), potom a fortiori to musí tak byť aj vo veciach právoplatne neskončených v momente uverejnenia tohto nálezu. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty. Takýto záver korešponduje aj so stanoviskom pléna Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2006 zo dňa 11.10.2006, ktorým ústavný súd prijal zjednocujúce stanovisko k odchylným právnym názorom senátov ústavného súdu (rovnako aj nález Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 48/2006-24 zo dňa 14.06.2006). Preskúmaním napadnutého rozsudku odvolací súd zistil, že právny záver súdu prvej inštancie o premlčaní žalobcom uplatneného nároku, a teda aj napadnutý rozsudok o zamietnutí žaloby žalobcu z tohto dôvodu, vychádza prioritne z aplikácie ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v dôsledku ktorej súd prvej inštancie prihliadal na premlčanie žalovaného nároku z úradnej povinnosti, teda bez žalovanou vznesenej námietky premlčania. Nakoľko však toto ustanovenie (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) stratilo po vydaní napadnutého rozsudku uverejnením nálezu Ústavného súdu SR č.k. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 07.02.2018 (ktorým bol vyhlásený jeho nesúlad s Ústavou SR) v Zbierke zákonov SR účinnosť ex tunc, (t.j. od počiatku a hľadí sa naň ako keby nikdy nebolo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky), odvolací súd vychádzajúc z ust. § 717 ods. 1 veta prvá v spojení s § 378 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, konštatuje, že aj keď súd prvej inštancie v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku postupoval v súlade s v tom čase účinným ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a svoje rozhodnutie v tomto smere aj náležite odôvodnil, v čase rozhodovania odvolacieho súdu však už jeho právne posúdenie a z neho vyplývajúci právny názor o premlčaní žalovaného nároku, a teda samotné napadnuté rozhodnutie neobstojí a vzhľadom na znenie čl. 152 ods. 4 Ústavy SR je v rozpore s aktuálnym právnym stavom (ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa oprávňujúce súd prihliadať na premlčanie ex offo bez vznesenej námietky premlčania dlžníkom už neexistuje). Stratou účinnosti ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa stalo napadnuté rozhodnutie nezákonným, vychádzajúcim z nesprávneho právneho posúdenia veci. Takýmto rozhodnutím (neoprávneným zamietnutím žaloby žalobcu z dôvodu premlčania) bolo potom žalobcovi nepochybne znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Keďže súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu iba z dôvodu premlčania uplatneného nároku a dôvodnosť tohto nároku už neskúmal, odvolací súd konštatuje, že tento nedostatok nie je možné v odvolacom konaní vzhľadom na zásadu dvojinstančnosti konania napraviť. Zásada zachovania práva strán sporu na realizáciu svojich procesných oprávnení prevláda nad zásadou hospodárnosti civilného sporového konania. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, keďže súd prvej inštancie porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces. Tento nedostatok nemožno v odvolacom konaní odstrániť, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. v celom rozsahu (aj v závislom výroku o trovách konania) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude jeho úlohou vec nanovo prejednať a rozhodnúť o podanej žalobe, t.j. dokazovanie doplniť v súlade s ust. § 185 a § 295 C.s.p. iba v prípade potreby za účelom riadneho zistenia skutkového stavu, výsledky dokazovania riadne vyhodnotiť, na ustálený skutkový stav vzhľadom na žalovaný nárok aplikovať relevantné hmotnoprávne (ako i procesnoprávne) normy bez použitia ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a svoje rozhodnutie náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodniť.

6. Podľa § 297 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

7. V prejednávanej veci mal súd za to, že vo veci ide o otázku jednoduchého právneho významu (aj napriek podanému odvolaniu zo strany žalobcu a následnému zrušeniu rozsudku), skutkové tvrdenia strán nie sú sporné (žalovaná sa nevyjadřila ani k samotnej žalobe ani k odvolaniu), preto podľa § 297 C.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania. Podľa § 219 C.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 24.06.2020.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, zmluvou o pôžičke č. XXXXXX/XX.XX.XXXX, zmluvnými podmienkami, výpisom z účtu žalobcu ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový a právny stav.

9. Žalovaná a žalobca dňa 07.10.2013 uzatvorili zmluvu o pôžičke. Súd z predloženej zmluvy o pôžičke č. XXXXXX/XX.XX.XXXX zistil, že bola uzavretá podľa § 24 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č.40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a zákona č.266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku. Z uzavretej zmluvy vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné podmienky spoločnosti River Euro, s.r.o. Na základe uzavretej zmluvy bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 100,-Eur, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť s odplatom vo výške 16,80 Eur. RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 4276,32 %. Lehota splatnosti bola dohodnutá na 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. Priemerná hodnota percentuálnej miery nákladov predstavovala 75,53 %. Z obsahu predloženej zmluvy vyplýva, že žalovaná sa pred uzavretím zmluvy riadne oboznámila s návrhom zmluvy o pôžičke, so zmluvnými podmienkami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a informáciami podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku tvoriacimi prílohu zmluvných podmienok, ktoré boli žalovanej pred uzavretím zmluvy zaslané doporučene do vlastných rúk spolu s kartou klienta. Zároveň v zmysle tejto zmluvy žalovaná vyhlásila, že bola informovaná o práve veriteľa požadovať v prípade omeškania s vrátením celkovej čiastky úroky z omeškania a zmluvnú pokutu podľa bodu 7 zmluvných podmienok.

10. Zo zmluvných podmienok spoločnosti River Euro, s.r.o., a to bodu 2 súd zistil, že zmluva o pôžičke sa uzatvára na diaľku prostredníctvom výmeny krátkych textových správ odosielaných na mobilný telefón (SMS), a to na základe predchádzajúcej žiadosti dlžníka o pôžičku podanej veriteľovi v elektronickej forme prostredníctvom osobného účtu na internetovej stránke veriteľa alebo prostredníctvom SMS správy. Po podaní žiadosti o pôžičku veriteľ informuje dlžníka o schválení žiadosti o pôžičku zaslaním SMS na určené číslo mobilného telefónu dlžníka a súčasne sprístupní dlžníkovi v osobnom účte dlžníka na internetovej stránke www.smscredits.sk, do ktorého sa dlžník môže prihlásiť na základe pridelenej karty klienta. Ak dlžník súhlasí s prijatím pôžičky, zašle veriteľovi po obdržaní ponuky akceptačnú SMS. Zmluva o pôžičke je uzavretá okamihom dôjdenia akceptačnej SMS dlžníka veriteľovi.

11. Z bodu 7 zmluvných podmienok spoločnosti River Euro, s.r.o. vyplýva, že veriteľ je oprávnený požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške režijného paušálu za zasielané upomienky veriteľom dlžníkovi. Veriteľ je oprávnený požadovať za zaslanie upomienky dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške 10,-Eur za poštovné a administratívne výdavky, ktoré veriteľovi vznikli v súvislosti s odoslaním upomienky + 15 % z celkovej dlžnej sumy.

12. Z bodu 8 zmluvných podmienok spoločnosti River Euro, s.r.o. vyplýva, že v prípade nesplnenia povinnosti dlžníka je veriteľ oprávnený začať proces vymáhania a poveriť pracovníka alebo splnomocniť tretiu osobu alebo tretie osoby v konaní voči dlžníkovi s cieľom dosiahnutia úhrady dlžnej sumy nesplnenej istiny alebo časti istiny poskytnutej pôžičky. V takomto prípade sú veriteľ alebo takéto tretie osoby oprávnené si sumu pohľadávky voči dlžníkovi veriteľa navýšiť o províziu za vymáhanie dlhu, a to najviac do výšky 30 % z celkovej sumy pohľadávky.

13. Zo zmluvných podmienok spoločnosti River Euro, s.r.o. ďalej vyplýva, že v prípade, ak dôjde k porušeniu povinnosti zo strany dlžníka ako spotrebiteľa, je dodávateľ finančnej služby oprávnený žiadať od dlžníka úhradu ďalších čiastok finančných prostriedkov podľa bodov 7 a 8 podmienok (zmluvnú pokutu, úrok z omeškania, náklady na vymáhanie dlžnej pohľadávky, náhradu škody).

14. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

15. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.
16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.
17. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.
18. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.
19. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.
20. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.
21. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.
22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia, primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.
23. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.
24. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.
25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.
26. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.
27. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.
28. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.
29. Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.
30. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie

peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

31. Podľa § 1 ods. 3 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

32. Podľa § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods.3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

33. Podľa § 24 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 6 až 8, § 9 ods. 1, 2, 9 a 10, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

34. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku“), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby, výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

35. Podľa § 2 písm. c) a d) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, na účely tohto zákona sa rozumie dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby, na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

36. Podľa § 2 písm. a), c), d) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene s doplnením niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie - zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie, - dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku, - spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania

37. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 07.10.2013 uzavrel žalobca pod pôvodným obchodným menom River Euro, s.r.o. so žalovanou prostredníctvom diaľkovej komunikácie zmluvu o poskytnutí pôžičky č. XXXXXX/XX.XX.XXXX, na základe ktorej mali byť žalovanej poskytnuté finančné prostriedky vo výške 100,-Eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť sumu 100,-Eur spolu s odplatom vo výške 16,80 Eur, teda celkovú sumu 116,80 Eur so splatnosťou 10 dní odo dňa poskytnutia pôžičky. RPMN bola dohodnutá vo výške 4276,32 % a priemerná RPMN vo výške 75,53 %. Z predmetnej zmluvy vyplýva, že bola uzavretá v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., zákona o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku č. 266/2005 Z.z. a Občianskeho zákonníka. Podľa § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch mal žalobca postavenie tzv. iného veriteľa z dôvodu, že úver bolo potrebné splatiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace (v danom prípade bola lehota splatnosti dohodnutá do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky). Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je iným veriteľom v zmysle § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch a žalovaná v konaní vystupuje ako fyzická osoba - spotrebiteľ, na zmluvu sa v zmysle § 24 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vzťahujú ustanovenia § 2, § 3 a § 4, § 6 až § 8, § 9 ods. 1, 2, 9 a 10, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23, 24, 25 uvedeného zákona. Po preskúmaní obsahu uzavretej zmluvy súd konštatuje, že zmluva o pôžičke nebola uzavretá v súlade s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Zmluva bola uzatvorená podľa zákona o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku z dôvodu, že k jej uzavretiu došlo prostredníctvom krátkych textových správ SMS zaslaných z telefónneho čísla ako prostriedku diaľkovej komunikácie. Predmetnú zmluvu je však potrebné považovať

za spotrebiteľskú zmluvu, pretože je typickou tzv. formulárovou zmluvou a na daný vzťah je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.). Peňažné prostriedky boli veriteľom žalovanej ako dlžníkovi poskytnuté bezúročne, a preto predmetnú zmluvu je potrebné posúdiť ako zmluvu o pôžičke v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka, na ktorú sa vzhľadom na spôsob jej uzavretia primerane vzťahuje zákon o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku. Predmetná zmluva nie je zmluvou o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, pretože v nej absentuje povinná náležitosť zmluvy o úvere (§ 497 v spojení s § 263 ods. 2 Obchodného zákonníka), a to povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi za poskytnuté peňažné prostriedky úroky.

38. Na základe vykonaného dokazovania a po právnom posúdení súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Žalobca síce v žalobe neuviedol, že žalovaná po poskytnutí pôžičky nejakú sumu uhradila, avšak v podanom odvolaní uviedol, že žalovaná uhradila celkovo sumu 78,60 Eur (dňa 22.10.2013 sumu 16,80 Eur, dňa 20.11.2013 sumu 45,- Eur, dňa 20.11.2013 sumu 16,80 Eur). Súd preto priznal žalobcovi sumu 21,40 Eur ako rozdiel medzi poskytnutou pôžičkou 100,- Eur a platbami uhradenými žalovanou v sume 78,60 Eur. V prevyšujúcej časti, t.j. v časti o zaplatenie sumy 16,80 Eur titulom dohodnutej odplaty, sumy 27,52 Eur titulom zmluvnej pokuty a sumy 43,30 Eur titulom provízie za vymáhanie pohľadávky s príslušenstvom, súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

39. Čo sa týka žalobou uplatneného nároku na zaplatenie dohodnutej odplaty vo výške 16,80 Eur, v prípade zmluvy o pôžičke môže byť pri peňažnej pôžičke zmluvnými stranami dohodnutá odplata iba vo forme úrokov v zmysle § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom prípade si strany sporu zaplatenie úrokov nedohodli a inú formu odplaty zákon pri zmluve o peňažnej pôžičke nepozná, preto súd dohodu o odplate za poskytnutie pôžičky považoval za absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Súd preto žalobu v tejto časti (o zaplatenie sumy 16,80 Eur s príslušenstvom) ako nedôvodnú zamietol.

40. Žalobca sa domáhal aj zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 27,52 Eur. Súd aj v tejto časti uplatnenému nároku žalobcu nevyhovel a žalobu zamietol aj napriek tomu, že z bodu 7 zmluvných podmienok vyplýva, že veriteľ je oprávnený požadovať za zaslanie upomienky dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške 10,-Eur za poštovné a administratívne výdavky, ktoré veriteľovi vznikli v súvislosti s odoslaním upomienky + 15 % z celkovej dlžnej sumy. Zmluvná pokuta nebola v danom prípade individuálne dojednaná, ale je len súčasťou všeobecných obchodných podmienok, pričom zmluvu môže spotrebiteľ buď ako celok prijať alebo ako celok odmietnuť. Súd zmluvnú pokutu za zaslanie upomienky považoval za nedôvodnú aj z dôvodu, že zmluvná pokuta za zaslanie upomienky predstavuje skryté a nezanedbateľné peňažné sankcie za porušenie jednej a tej istej dohodnutej povinnosti zo strany žalovanej spočívajúcej v riadnom splácaní pôžičky. Čo sa týka zmluvnej pokuty za upomienku, súd poukazuje na tú skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal, či žalovanej upomienku zaslal, a ak áno, akou formou. Okrem toho, zmluvná pokuta nie je dohodnutá priamo v zmluve o pôžičke, ale vyplýva iba zo zmluvných podmienok, preto nie je splnená základná podmienka platnosti dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t.j. že medzi účastníkmi konania došlo k písomnej dohode o zmluvnej pokute. V spotrebiteľských zmluvách dojednanie zmluvnej pokuty zásadne nemôže byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale iba samotnej spotrebiteľskej zmluvy (I.ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013).

41. Žalobca sa zároveň domáhal aj zaplatenia sumy 43,30 Eur ako provízie za vymáhanie pohľadávky. Aj v tejto časti súd návrhu žalobcu nevyhovel, a to z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že dlh voči žalovanej vymáhal, kedy, komu a v akej výške províziu za vymáhanie dlhu zaplatil, a teda v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade nesplnenia povinnosti dlžníkom a začatia procesu vymáhania pohľadávky veriteľom, má veriteľ právo na náhradu účelných trov, avšak v skutočnej výške, nie určitým percentom z vymáhanej pohľadávky, a to podľa pomeru úspechu vo veci. Stanovenie takejto provízie percentuálne je podľa názoru súdu neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda je neplatná v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

42. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal, že žalovanej pred poskytnutím, resp. vyplatením finančných prostriedkov skutočne doručil pred uzavretím zmluvy o pôžičke návrh zmluvy so zmluvnými podmienkami tak, ako to deklaruje v bode 5 uzavretej zmluvy o pôžičke, nakoľko z tohto bodu vyplýva, že návrh zmluvy a zmluvné podmienky mali byť žalovanej zaslané doporučené do vlastných rúk spolu s kartou klienta, avšak v podanej žalobe nepredložil o tom žiadny hodnoverný dôkaz

a teda v danom prípade sú pochybnosti, či skutočne žalovaná bola dostatočným spôsobom oboznámená s textom uzavretej zmluvy o pôžičke, ako aj so zmluvnými podmienkami.

43. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, ktorý si platby žalovanej započítal na úhradu odplaty za predĺženie lehoty a na zmluvnú pokutu. Podľa názoru súdu nie je možné započítavať ľubovoľne platby žalovanej na nároky žalobcu, ktoré súd vyhodnotil ako neplatné (odplata a zmluvná pokuta). Preto bolo takéto platby žalovanej potrebné započítať na pôžičku.

44. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

45. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

46. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

47. Nakoľko žalovaná je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne z priznanej sumy 21,40 Eur od 06.12.2013 do zaplatenia tak, ako žiadal žalobca, nakoľko mal preukázané, že žalovaná bola ku dňu 06.12.2013 v omeškaní s platením sumy 21,40 Eur. Pri určení výšky úroku z omeškania vychádzal súd zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá ku dňu 06.12.2013 predstavovala 0,25 % ročne (0,25 % + 5 % = 5,25 %), žalobcovi tak vzniklo právo na úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 06.12.2013 do zaplatenia.

48. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 187,62 Eur, úspešný bol v časti 21,40 Eur, t.j. 11,41 %, v časti o zaplatenie sumy 166,22 Eur bola úspešná žalovaná, t.j. 88,59 %. Úspech žalovanej predstavuje 88,59 % a úspech žalobcu 11,41 %. Celkový úspech žalovanej bol teda 77,18 % (88,59 % - 11,41 %). Keďže žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a iné trovy jej zo spisu nevyplývajú, rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).